

Brüssel, 14. mai 2018
(OR. en)

8793/18

Institutsioonidevaheline
dokument:
2018/0019 (NLE)

SCH-EVAL 103
VISA 110
COMIX 245

MENETLUSE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Kuupäev: 14. mai 2018

Saaja: Delegatsioonid

Eelmise dok nr: 8287/18

Teema: Nõukogu rakendusotsus, milles esitatakse soovitus, mis käsitleb 2017. aastal **Portugalis ühise viisapoliitika** valdkonnas Schengeni *acquis*' kohaldamise hindamise käigus tuvastatud puuduste kõrvaldamist

Delegatsioonidele edastatakse lisas 14. mail 2018 toimunud nõukogu istungil vastu võetud nõukogu rakendusotsus, milles esitatakse soovitus, mis käsitleb 2017. aastal Portugalis ühise viisapoliitika valdkonnas Schengeni *acquis*' kohaldamise hindamise käigus tuvastatud puuduste kõrvaldamist.

Vastavalt nõukogu 7. oktoobri 2013. aasta määruse (EL) nr 1053/2013 artikli 15 lõikele 3 edastatakse käesolev soovitus Euroopa Parlamendile ja liikmesriikide parlamentidele.

Nõukogu rakendusotsus, milles esitatakse

SOOVITUS,

mis käsitleb 2017. aastal Portugalis ühise viisapoliitika valdkonnas Schengeni *acquis*'

kohaldamise hindamise käigus tuvastatud puuduste kõrvaldamist

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 7. oktoobri 2013. aasta määrust (EL) nr 1053/2013, millega kehtestatakse hindamis- ja järelevalvemehhanism Schengeni *acquis*' kohaldamise kontrollimiseks ja tunnistatakse kehtetuks täitevkomitee 16. septembri 1998. aasta otsus, millega luuakse Schengeni hindamis- ja rakendamiskomitee¹, eriti selle artiklit 15,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Käesoleva soovitus sisaldava otsuse eesmärk on soovitada Portugalile parandusmeetmeid ühise viisapoliitika valdkonnas 2017. aastal läbi viidud Schengeni *acquis*' kohaldamise hindamise käigus tuvastatud puuduste kõrvaldamiseks. Pärast hindamist võeti komisjoni rakendusotsusega C(2018) 107 vastu aruanne, milles käsitletakse järeldusi ja hinnanguid ning loetletakse hindamise käigus kindlaks tehtud parimad tavad ja puudused.

¹ ELT L 295, 6.11.2013, lk 27.

- (2) Arvestades, kui oluline on otsustusprotsessi, viisainfosüsteemi (VIS) kasutamise, tühjade viisakleebiste käitlemise ning väliste teenuseosutajate järelevalve ja isikuandmete kaitsega seotud sätete korrektne täitmine, tuleks eelisjärjekorras rakendada 5.–13., 18., 19., 24., 27., 28., 30., 31., 32. ja 39.–46. soovitusi.
- (3) Käesolev soovitus sisaldab otsus tuleks edastada Euroopa Parlamendile ja liikmesriikide parlamentidele. Määruse (EL) nr 1053/2013 artikli 16 lõike 1 kohaselt peab hinnatud liikmesriik kolme kuu jooksul alates otsuse vastuvõtmisest koostama tegevuskava hindamisaruandes tuvastatud puuduste kõrvaldamiseks ning esitama selle komisjonile ja nõukogule,

SOOVITAB JÄRGMIST:

Portugal peaks:

1. kaaluma kesktasandil asjakohase internetitaristu pakkumist konsulaatide veebilehtede jaoks ja olulist viisaalast teavet sisaldava näidisvormi koostamist;
2. ajakohastama keskasutuste veebisaiti, et selle teave oleks täielik, täpne ja ajakohane;
3. väljastama riiklikke pikaajalisi viisasid taotlejatele, kes soovivad pikendada oma aegunud elamisluba Portugalis;
4. kohandama ülalpidamist kinnitavat vormi („*Termo de responsabilidade*“), nii et see sisaldaks teavet selle kohta, et ülalpidaja isikuandmed salvestatakse viisainfosüsteemi;

IT-süsteem

5. kaaluma uue riikliku viisade IT-süsteemi loomist või praeguse süsteemi põhjalikku ümberkujundamist, et viia see vastavusse viisaeskirjas ja VISi määruses ette nähtud töövooga ja muuta see kasutajasõbralikumaks;
6. lisama IT-süsteemi (piisava mahuga) funktsiooni, mis võimaldab konsulaatidel dokumenteerida taotluste läbivaatamist ja otsuse vastuvõtmiseni viinud põhjuseid (nt laiendatud märkuste lahter), ning pakub paremaid otsingu- ja statistilisi vahendeid;
7. tagama, et konsulaadid sisestavad kõik nõutud andmed IT-süsteemi ja VISi (kooskõlas VISi määruse artikliga 9), eelkõige elukohariik ja tänav, vanemaõigusi omav isik alaealiste puhul ja vastuvõttev organisatsioon;
8. tegema oma riiklikus IT-süsteemis muudatusi tagamaks, et viisataotluse andmed saadetakse VISi süsteemi kohe pärast seda, kui taotluskaust on riiklikus süsteemis loodud;
9. tegema oma riiklikus IT-süsteemis muudatusi, mis võimaldavad parandada juba VISi edastatud andmeid selle asemel, et luua uus taotluskaust ja vana kustutada;
10. tagama IT-süsteemis, et kõik taotleja kohta VISis olemasolevad andmed on kogu taotluse läbivaatamismenetluse ajal viisaotsuseid tegevate ametnike jaoks nähtavad;
11. tagama, et käsitsi väljastatud viisakleebiste kohta on VISi kantud asjakohane teave;
12. tagama, et viisade tühistamise ja kehtetuks tunnistamise otsused oleksid VISi korrektselt sisestatud ja et ei kustutataks varasemaid otsuseid viisa väljastamise kohta;
13. uuendama IT-süsteemi, et kasutada näiteks konsulaarkoostööga seotud sõnumite ja dokumendinõuete edastamiseks täielikult ära VISMaili funktsiooni, eelkõige konkreetseid taotlejaid käsitleva teabe vahetamiseks muude liikmesriikide konsulaatidega (VISi määruse artikli 16 lõige 3), andmete muutmiseks (VISi määruse artikli 24 lõige 2) ja andmete ennetähtaegseks kustutamiseks (VISi määruse artikli 25 lõige 2), ning koolitada töötajaid seda kasutama;

14. tagama, et riiklik IT-süsteem oleks nõuetekohaselt konfigureeritud, et edastada VISi sõrmejälgede andmisest vabastamise põhjused õigete koodidega („N/A“ ja „N/R“);

Luandas asuv konsulaat

15. ajakohastama konsulaadi veebisaiti, et selle teave oleks täielik, täpne ja ajakohane ning leitavuse huvides jaotatud asjakohastesse jaotistesse;
16. kohustama välist teenuseosutajat täiustama oma veebisaiti, et muuta see kasutajasõbralikumaks, liigendada paremini sellel esitatud teavet ning seda vajaduse korral parandada ja täiendada;
17. tagama, et väline teenuseosutaja on teadlik kõigist viisalihtsustuslepingutest ja süstemaatiliselt kohaldab vähendatud viisatasusid selliste lepingutega hõlmatud riikide kodanike suhtes;
18. tagama, et välise teenuseosutaja ja konsulaadi töötajad on teadlikud nõudest mitte võtta sõrmejälgi taotlejalt, kes on sõrmejäljed andnud taotlusele eelnenud 59 kuu jooksul (ja kui nad selle taotlusvormi väljal 27 ära märgivad); teavitama viisataotlejaid, et sõrmejälgede andmise kohustus on üksnes iga 59 kuu tagant;
19. tegema välisele teenuseosutajale ülesandeks kustutada kõik viisataotluse andmed (välja arvatud taotlejaga ühenduse pidamiseks vajalikud andmed) kohe, kui on saadud kinnitus, et konsulaat on andmed nõuetekohaselt importinud;
20. andma taotlejatele soovi korral võimaluse saada vastuvõtuaeg otse liikmesriigi konsulaadis;
21. viima konsulaadis olevad tõendavate dokumentide kontrollnimekirjad vastavusse tõendavate dokumentide ühtlustatud loeteluga (või kaaluma kohaliku Schengeni koostöö raames ühtlustatud loetelu muutmist);
22. tagama, et taotleja allkirja nõutakse ainult taotlusvormi asjakohastes osades (väljal 37 ja lõpus asuvas kinnituses) ja et taotleja ei pea taotlusvormis juba esitatud teavet kordama;

23. tagama, et väline teenuseosutaja või konsulaat võtab vastu kõik vastuvõetavuse kriteeriumid täitvad taotlused (ka tõendavate dokumentide või reisi- ja tervisekindlustuse puudumise korral), teavitades taotlejaid puudulike dokumentide võimalikest tagajärgedest, sealhulgas viisa andmisest võimalikust keeldumisest;
24. tagama, et koos reisivate isikute taotluskaustad on (ja jäävad) riiklikus süsteemis seotuks, nii et see teave edastatakse nõuetekohaselt VISi;
25. tagama, et lisaks välisele teenuseosutajale kontrollib reisi- ja tervisekindlustuse olemasolu süstemaatiliselt ka konsulaat;
26. kontrollima süstemaatilisemalt reisi tegeliku eesmärgi vestluste teel ja dokumentide analüüsimisega (eelkõige juhtudel, mis võivad olla seotud arstiabiga) ja kinnitama/parandama vastavalt sellele reisi eesmärgi IT-süsteemis;
27. tagama, et taotluskaustade läbivaatamisel kasutavad viisaametnikud järjekindlamalt IT-süsteemis registreeritud andmeid; tagama, et viisaametnikud kasutavad IT-süsteemi (pärast selle uuendamist, vt 6. soovitus), et dokumenteerida tehtud kontrollimised (nt vestlused, telefonikõned, e-kirjad teistesse liikmesriikidesse) ja otsuse vastuvõtmise põhjused;
28. tagama, et taotluse kohta otsuse tegev viisaametnik sisestab otsuse IT-süsteemi või kontrollib, et see otsus oleks süsteemi korrektselt sisestatud ja et viisa vastavalt kas väljastatakse või keeldutakse selle andmisest; tagama, et kohalikele töötajatele, kellel ei ole volitusi teha taotluste kohta otsuseid, ei anta IT-süsteemile täielikke juurdepääsuõigusi (sealhulgas viisa väljastamise võimalus);
29. kaotama tava mitte väljastada pikaajalisi mitmekordseid viisasid pärast seda, kui taotleja on viibinud riigis eelneva 90 päeva jooksul;
30. suurendama konsulaadis viisataotluste kohta otsuseid tegevate kodumaalt lähetatud viisaametnike arvu, ideaalis nii, et üks viisaametnik ei pea päevas läbi vaatama keskmiselt rohkem kui 70–80 taotlust;

31. konsulteerima Portugali andmekaitseasutusega, et selgitada välja, kas kohalikud hoiatusnimekirjad on vastavuses andmekaitse direktiiviga 95/46/EÜ, mida rakendatakse Portugali andmekaitseseadusega, ja järgima andmekaitseasutuse soovitusi;
32. tagama, et printimisega tegelevate kohalike töötajate poolt tühjade viisakleebiste vastuvõtmine oleks protokollis jäädvustatud, muu hulgas mõlema poole allkirjaga;
33. tagama, et viisade kehtetuks tunnistamisel ja tühistamisel kasutatakse nõuetekohaseid menetlusi (sealhulgas tüüpvormi kasutamine) ja et tehakse selgelt vahet viisade kehtetuks tunnistamise ja viisakleebiste tühistamise vahel;
34. hindama konsulaadi praeguste turvameetmete piisavust ja parandama juurdepääsukontrolli (sh läbi saatkonna) ja videovalvet; tegema korda konsulaadi järjekorrasüsteemi ja parandama teeninduslaudades teenindatavate viisataotlejate privaatsust; kaaluma meetmete võtmist viisaosakonna ruumidele ligipääsetavuse parandamiseks piiratud liikumisvõimega inimestele;
35. tagama, et taotlejate privaatsus on kogu menetluse ajal välise teenuseosutaja juures kindlustatud;

Maputos asuv konsulaat

36. ajakohastama konsulaadi veebisaiti (ja teadetetahvli), et selle teave oleks täielik ja täpne ning leitavuse huvides jaotatud asjakohastesse jaotistesse;
37. jälgima tähelepanelikult vastuvõtule eelnevat ooteaega ja kohandama vabade vastuvõtuaegade / vastu võetud taotluste arvu nõudlusele, juhul kui ooteaeg ületab oluliselt üldreeglina kehtivat 15-päevast ooteaega;
38. viima konsulaadis olevad tõendavate dokumentide kontrollnimekirjad vastavusse tõendavate dokumentide ühtlustatud loeteluga (või kaaluma kohaliku Schengeni koostöö raames ühtlustatud loetelu muutmist);

39. tagama, et töötajad on teadlikud nõudest mitte võtta sõrmejälgi taotlejalt, kes on sõrmejäljed andnud taotlusele eelnenud 59 kuu jooksul (ja kui taotlejad selle taotlusvormi väljal 27 ära märgivad); teavitama taotlejaid, et sõrmejälgede andmise kohustus on üksnes iga 59 kuu tagant;
40. kaotama tava kohandada kavandatav Schengeni alasse saabumise ja Schengeni alast lahkumise kuupäev IT-süsteemis väljastatava viisa kehtivuse alg- ja lõppkuupäevaga; tagama selle asemel, et nendesse väljadesse ja seega ka VISi sisestatakse kavandatava reisi tegelikud kuupäevad;
41. viia töövoogu sisse kontrollid, et teha kindlaks, et IT-süsteemi (seega ka VISi) sisestatud viisataotluse andmed on täielikud ja täpsed;
42. tagama, et viisaametnikud kasutavad IT-süsteemi (RPV) ja selle funktsioone (eelkõige VISi otsing) taotluste läbivaatamise käigus nõuetekohaselt; tagama, et kõigil töötajatel oleks piisav väljaõpe kõigi IT-süsteemi ja seega ka VISi täisfunktsioonide kasutamiseks;
43. tagama taotluste põhjalik kontrollimine tuvastamiseks ebaseadusliku rände või pettuse võimalikud juhtumid ja teha kindlaks reisi põhieesmärk, näiteks tehes lisakontrolle (nt tööandjaga) ja viies läbi pistelisi vestlusi lisaks kahtluste korral juba aeg-ajalt läbiviidavatele vestlustele;
44. tagama, et sisse- või väljasõidutemplite analüüs on taotluskaustade läbivaatamise tavapärane osa;
45. kui teised liikmesriigid on eelnevalt viisa andmisest keeldunud, võtma korrapäraselt ühendust viisa andmisest keeldunud konsulaadiga, et uurida keeldumise põhjust ja teha vastusest märges toimikusse;
46. kaaluma vestluste tõhusamat läbiviimist, põhjalikemate küsimuste esitamist ja vestluse jooksul saadud üldhinnangu dokumenteerimist;

47. tagama, et viisaametnikud kasutavad IT-süsteemi (pärast selle uuendamist, vt 6. soovitus), et dokumenteerida tehtud kontrollimised (nt vestlused, telefonikõned, e-kirjad teistesse liikmesriikidesse) ja otsuse vastuvõtmise põhjused;
48. tagama, et kõik otsustusõigusega viisaametnikud saavad väljastada mitmekordse pikaajalise viisa heausksetele taotlejatele, kui tingimused on täidetud; kehtestama selged kriteeriumid selle kohta, millistele heausksetele taotlejatele saab selliseid viisaid väljastada; kaaluma asjakohasel juhul pikema kui kaheaastase kehtivusajaga viisade väljastamist;
49. tagama ebaõige teabe ja vigadega viisakleebiste nõuetekohase tühistamise ja hoidma alles koopiad passi kantud vigadega või ebaõige teabega kleebistest;
50. kaotama tava klammerdada reisidokumendid taotluskausta, hoidmaks ära reisidokumentide võimalikku kahjustumist;
51. tagama, et kõik taotlejad annavad allkirja nii väljal 37 kui ka taotlusvormi lõpus asuvas kinnituses;
52. tagama, et viisade kehtetuks tunnistamisel kohaldatakse nõuetekohaseid menetlusi, sealhulgas kasutatakse tüüpvormi, ja et kehtetuks tunnistamise menetluse saab läbi viia viivitamata;
53. suurendama konsulaadis turvameetmeid, parandades vastuvõtulaua töötajate turvalisust ja võimaldades vestluste läbiviimiseks turvalist ruumi; alustama läbirääkimisi asjaomaste Mosambiigi ametiasutustega tagamaks, et konsulaadi ette kõnniteele ei pargitaks autosid.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*